

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерства образования и науки Республики Башкортостан

Администрация городского округа город  
Нефтекамск Республики Башкортостан

Муниципальное общеобразовательное автономное учреждение  
средняя общеобразовательная школа №11  
городского округа город Нефтекамск Республики Башкортостан

РАССМОТРЕНО  
на заседании ШМО  
руководитель ШМО  
учителей родных языков и  
литературы, башкирского  
языка, ИКБ и ОДНКНР

\_\_\_\_\_  
/И.Ф. Валиева/  
Протокол №1 от 30.08. 2024г.

СОГЛАСОВАНО  
Заместитель директора по  
учебной работе  
МОАУ СОШ №11

\_\_\_\_\_  
/Р.Р. Ямалтдинова/  
Протокол МС от 30.08.2024г.  
№1

УТВЕРЖДАЮ  
Директор МОАУ СОШ №11

\_\_\_\_\_  
/И.Г. Аллаяров/  
Приказ № 576 от 30.08. 2024г.

**КОНТРОЛЬНО-ОЦЕНОЧНЫЕ СРЕДСТВА  
по учебному предмету  
«Государственный (башкирский) язык  
Республики Башкортостан»  
для обучающихся 4 класса**

г.Нефтекамск, 2024

## Аңлатма языу

Башкорт теленән тикшереу эштәре.

Тикшереу эштәре дәрестә үтелгән грамматик һәм лексик темалар менән бәйлә алына.

-Тикшереу эшенең йөкмәткеһе һәм структураһы түбәндәге документтарға таянып төзөлдө:

1. "Рәсәй Федерацияһында Мәғариф тураһында" Федераль законы №273-ФЗ, 29.12.2012й.
2. Нефтекама калаһы 11-се мәктәптең муниципаль дөйөм автономия белем биреу учреждениеһының укыу планы.
3. "Рәсәй Федерацияһы халыктары телдәре тураһында" Законы (№1807, 25.10.1991й.).
4. "Башкортостан республикаһы халыктары телдәре тураһында" БР Законы (216 –3, 15.02.1999 й.)
5. Төп дөйөм белем биреүҙең төп белем биреу программаһы (№ 872, 13.12.2018 й.)
6. Дөйөм белем биреу ойшмаларында укытыу рус телендә алып барылған 1-4 кластар өсөн (башкорт теле һәм әҙәбиәте) укыу предметы буйынса дөйөм белем биреу өлгө программаһы.
7. Башкортостан Республикаһы Мәғариф һәм фән министрлығы коллегияһы қарары 29.08.2024 йыл.

Тикшереу эше 1 өлөштән тора.

4.Эштең үтәлеу вақыты.

Контроль эште башкарыу өсөн 40 минут бирелә.

5.Өҫтәлмә материалдар һәм күргәзмәлек кулланылмай.

6. Башкорт теле буйынса белемдәрен һәм күнекмәләрен баһалау нормалары

Тикшереу эшендә биргән яуаптарҙы билдәләу нормалары

Башкорт теленең ағымдағы, сирек йәки йыл азағында, шулай ук укыу йылы башында инеү диктанты, зур темаларҙан һуң йомғаҡлау контроль эштәре үткәрелә. Ағымдағы контроль эштәр программаның өйрәнелгән материалын үзләштереүҙе тикшереу максатында уҙғарыла. Уларҙың төрө һәм үткәреу йышлығы өйрәнелә торған материалдың катмарлылығынан, укыусыларҙың белем кимәленән сығып билдәленә. Ағымдағы контроль эштәр өсөн укытыусы йә тоттош дәресте, йә уның бер өлөшөн генә файҙалана ала.

Программа материалының үзләштереу кимәле укыусыларҙың дәрестәрҙә телдән биргән яуаптарына һәм язма эштәренә қарап баһалана.

Укыусының яуабын баһалағанда, түбәндәге критерийҙар менән эш ителергә тейеш:

1. Яуаптың тулы һәм дөрөҫ булыуы;
2. Үтелгәнде аңлы үзләштереу, аңлау кимәле;
3. Яуаптың телмәр төзөлөшө, әҙәби тел нормаларына ярашлы булыуы.

Укыусының язма рәүештә биргән яуабы үтелгән материалдың укытыусы тәқдим иткән өлөшөнә логик эзмә-эзлекле аңлатманы эсенә алған бәйләнешле телмәр булырға, яуап биреүсә баланың өйрәнелгән қағизәләргә, билдәләмәләргә таянып эш итә белеуен күрһәтергә тейеш.

Өгәр укыусы:

1. Тәқдим ителгән теманы тулы аңлатһа, тел төшөнсәләренә дөрөҫ билдәләмә бирһә;
2. Үтелгән материалды тулы аңлауын, белемдәрен практик куллана белеуен күрһәтһә;

3. Материалды эзмә-эзлекле һәм эзәби тел нормаларына ярашлы аңлатһа, уның яуабы «5» билдәһе менән баһалана.

Әгәр укыусы «5» билдәһен куйыу талаптарына ярашлы яуап бирһә, ләкин һирәк яһала торған хаталар ебәрәп тә укытыусы искәртеүенән һуң уларзы төзәтеп барһа, телендә, телмәр төзөлөшөндә һирәк - һаяк яңылышыктар китһә, уның яуабы «4» билдәһе менән баһалана.

Әгәр укыусы тәкдим ителгән темаға караған төп төшөнсәләрзе аңлауын һәм белеүен күрһәтһә, ләкин

1. Материалды тулы аңлата алмаһа, төшөнсәләрзең һәм кағизәләрзең билдәләмәһендә хаталар ебәрһә;
2. Әйткән фекерзәрен тулы һәм исбатлаузы нигезләй белмәһә, үз миһалдарын килтерә алмаһа;
3. Яуабында эзмә-эзлеклек һакланмаһа, телмәр төзөлөшөндә хаталар булһа, уның яуабы «3» билдәһе менән баһалана.

Әгәр укыусы һоралған материалдың күберәк өлөшөн белмәүен, билдәләмәләрзе һәм кағизәләрзе әйткәндә уларзың төп фекерен бозоуға килтерә торған хаталар ебәрһә, материалды икеләнәүзәр менән системаһыз аңлатһа, уның яуабы «2» билдәһе менән баһалана

#### 4.

#### Комплекслы инеш контроль эше.

##### 1. *Һүзәрзең парын табығыз. Найдите пары слов.*

Дәфтәр	строитель
Төзөүсе	дети
Балалар	мел
Акбур	тетрадь
Дәрәслек	учебник
Мәктәп	школа

##### 2. *Тема буйынса тап килгән һүзәрзе ук менән тоташтырығыз. Соедините стрелкой слова по теме.*

Кейем-һалым	туп, курсак, уйынсык, ат
Уйынсыктар	салбар, күлдәк, бүрек, тун
Азык-түлек	алма, икмәк, каймак, бутка

##### 3. *Һүзәрзе икегә бүлеп язығыз. Напиши слова в два столбика.*

Бакса, сөгәлдәр, алма, малай, көндәлек, укыусы, әсәй, такта, куян, сәскә, китап, һүрәт кыз, малай, әсәй, әфлисун, кусты.

Кем?

Нимә?

#### Комплекслы йыллык контроль эше.

##### 1. *Төшөп калган хәрәфтәрзе азырға. Допиһать пропуһенные буквы.*

Икм...к	бел...м	һ...йкәл
Хезм...т	халы...	бейе...се

##### 2. *Дөйөм атамаларын табығыз. Найдите общее название.*

Күбәләк, үрмәксе, бал корто, кырмаһсқа.

Дарыу үләндәрә

Андыз, мэтрүшкә, кесерткән.  
Урман, тау, йылға, үсемлектәр.

Тәбиғәт  
Бөжәктәр

**3. *Һүзбәйләнештәр төзөгөз. Составьте словосочетания.***

Буш	юл
Тигез	бал
Кәрәзле	төп ризык
Икмәк	вакыт

**4. *Һүзбәйләнештәрҙе төркөмдәргә бүлөп яз. Распредели словосочетания по группам.***

Йылғалар туңа, тәбиғәт уяна, еләк бешә, япрактар койола, кар ирей, айыу йокларға ята, балалар һыу инә, кар яуа, балалар саңғы шыуа.

Яз:

Йәй:

Көз:

Кыш:

**Дөрөс яуаптар.**

**Комплекслы инеш контроль эше.**

**1. *Һүзәрзең парын табығыз. Найдите пары слов.***

Дәфтәр	тетрадь
Төзөүсе	строитель
Балалар	дети
Акбур	мел
Дәрәслек	учебник
Мәктәп	школа

**2. *Тема буйынса тап килгән һүзәрҙе ук менән тоташтырығыз. Соедините стрелкой слова по теме.***

Уйынсыктар	туп, курсак, уйынсык, ат
Кейем-һалым	салбар, күлдәк, бүрек, тун
Азык-түлек	алма, икмәк, каймак, бутка

**3. *Һүзәрҙе икегә бүлөп язығыз. Напиши слова в два столбика.***

Бакса, сөгөлдөр, алма, малай, көндәлек, укыусы, әсәй, такта, куян, сәскә, китап, һүрәт кыз, малай, әсәй, әфлисун, кусты.

Кем?

Нимә?

малай	бакса
укыусы	сөгөлдөр
әсәй	алма
кыз	көндәлек
малай	такта
кусты	куян

## Комплекслы йыллык контроль эше.

### 1. Төшөп калган хәрефтәрзе язырға. Дописать пропущенные буквы.

Икмәк	бел..ем	һөйкәл
Хезмәт	халык	бейеүсе

### 2. Дөйөм атамаларын табыгыз. Найдите общее название.

Күбәләк, үрмәксе, бал корто, кырмыска.	Дарыу үлэндәре
Андыз, мәтрүшкә, кесерткән.	Тәбиғәт
Урман, тау, йылға, үсемлектәр.	Бөжәктәр

### 3. Һүзбәйләнештәр төзөгөз. Составьте словосочетания.

Буш	юл
Тигез	бал
Кәрәзле	төп ризык
Икмәк	вакыт

### 4. Һүзбәйләнештәрзе төркөмдәргә бүлеп яз. Распредели словосочетания по группам.

Йылғалар туңа, тәбиғәт уяна, еләк бешә, япрактар койола, кар ирей, айыу йокларға ята, балалар һыу инә, кар яуа, балалар саңғы шыуа.

Яз: тәбиғәт уяна.

Йәй: еләк бешә, балалар һыу инә

Көз: йылғалар туңа, япрактар койола

Кыш: кар ирей, айыу йокларға ята, кар яуа, балалар саңғы шыуа